

OPĆE INFORMACIJE		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Domagoj Runje	
Naziv kolegija	Uvod i egzegeza Staroga zavjeta - proroci i mudrosni spisi (KBF 321A; ISVU 285793)	
Studijski program	FTS	
Status kolegija	Obvezni	
Godina studij	III.	
Semestar	Zimski	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	60 P
OPIS KOLEGIJA		
Ciljevi kolegija		
Upoznati fenomene izraelskog proroštva i mudrosti, njihov nastanak, razvoj i značajke. Upoznati formu i sadržaj proročkih i mudrosnih knjiga Staroga zavjeta. Uvidjeti teološku, društvenu i egzistencijalnu relevantnost proročkih i mudrosnih tekstova Staroga zavjeta.		
Uvjeti za upis kolegija		
Položen ispit iz predmeta <i>Opći uvod u Sveto Pismo</i> i odslušan predmet <i>Hebrejski jezik I</i> .		
Očekivani ishodi učenja za kolegij		
Nakon uspješno završenog predmeta student će biti kadar - razumijevati proročke i mudrosne tekstove u njihovom povijesnom kontekstu - interpretirati proročke i mudrosne tekstove u skladu s njihovim književnim vrstama - povezivati proročke i mudrosne teme sa suvremenim teološkim i filozofskim diskursom - aktualizirati poruku proročkih i mudrosnih tekstova - razlučivati moderne proročke fenomene u svjetlu biblijskog proroštva.		
Sadržaj kolegija:		
I. Proroštvo i proroci (10) I. Fenomen proroštva na Drevnom Istoku i u Izraelu II. Vrste proročkih osobnosti u Izraelu III. Starozavjetni proroci - povijesni pregled II. Načini i sredstva komunikacije proročke riječi (10) I. Bog komunicira riječ proroku: slika, riječ, zanos, ekstaza II. Prorok komunicira riječ narodu: izgovorena riječ (govorničke/književne vrste), pisana riječ, simbolički čini III. Proces nastanka proročkih knjiga (2) IV. Tri velika proroka: osoba i povijesni kontekst; nastanak, struktura i teme knjige (20) I. Izaija II. Jeremija III. Ezekiel IV. Deutero-Izaija V. Trito-Izaija VI. Egzegeza odabranog ulomka V. Mudrost i mudraci (18) I. Mudrosni pokret na Drevnom Istoku i u Izraelu II. Razvoj mudrosnih tradicija i nastanak mudrosnih knjiga III. Glavne mudrosne forme		

IV. Glavne mudrosne teme V. Egzegeza odabranog ulomka Predavanja nadopunjava obvezna literatura s informacijama uvodnog tipa glede proroka Ilije i Elizeja, knjiga Dvanaestorice, Baruha i Danijela te pet mudrosnih knjiga.							
<i>Vrste izvođenja nastave (staviti X)</i>				☒ predavanja ☐ seminari ☐ radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija ☐ mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____		
Obveze studenata							
Studenti su dužni - redovito pohađati nastavu - samostalno analizirati i prevesti zadane retke iz biblijskih odlomaka koje se egzegetski obrađuje na predavanjima - pripremiti gradivo iz obvezne literature prema danim uputama.							
Praćenje rada studenata (dodati X uz odgovarajući oblik praćenja)							
Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1,5	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio		Kolokvij	1,5				
Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu / Način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studentsku obvezu							
I. Studenti polažu gradivo u dva dijela ili na završnom ispitu u punom obliku: - nakon izlaganja prvih triju nastavnih cjelina ponuđen je izvan redovite satnice kolokvij iz obrađenog gradiva i dijela obvezne literature (I., II., III.; obvezna literatura: Ilija, Elizej, Danijel, Dvanaestorica). - na parcijalnom završnom ispitu polaže se preostalo gradivo (III., IV., V., VI.; obvezna literatura: Baruh, pet mudrosnih knjiga). - na završnom ispitu u punom obliku polaže se cjelokupno gradivo usmeno ili pismeno. II. Vrednovanje 1. Ispiti donose 20 bodova: 0-9 – nedovoljan (1); 10-13 - dovoljan (2); 14-16 - dobar (3); 17-18 - vrlo dobar (4); 19-20 - izvrstan (5). 2. Sveukupno vrednovanje: - pohađanje nastave i aktivnost na nastavi (10%) - pisani ispiti (90%: 45% + 45%).							
Obvezna literatura i broj primjeraka u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na kolegiju							
Naslov		Broj primjeraka		Broj studenata			
K. ELLIGER - W. RUDOLPH (ur.), <i>Biblia Hebraica Stuttgartensia</i> , Stuttgart, 1990.		10					
B. LUJIĆ, <i>Starozavjetni proroci</i> , Zagreb, 2010., str. 51-55, 72-77, 93-466.		1					
A. POPOVIĆ, <i>Mudrosne i poetske knjige</i> , Zagreb, 2020., str. 54-56, 67-69, 99-110, 201-204, 218-225, 250-253, 266-273, 325-328, 351-357, 367-372, 401-406,		5					

421-439.		
<i>Dopunska literatura</i>		
J. BLENKINSOPP, <i>A History of Prophecy in Israel</i>, Louisville, KY, 1983, ²1996. J. L. CRENSHAW, <i>Old Testament Wisdom. An Introduction</i>, Louisville, KY, 1981, ³2010. M. GRGIĆ, Prorok naspram tiranije oružja, gluposti i većine (Iz *30–31). Proročki model za teologiju, <i>Crkva u svijetu</i>, 59 (2024) 2, 287-320. A. REBIĆ, <i>Prorok čovjek Božji</i>, Zagreb, 1982. G. ZIENER, <i>Pravednost i mudrost</i>, Zagreb, 1995. M. ZOVKIĆ, <i>Poziv biblijskih proroka</i>, Zagreb, 2012.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Grupne diskusije. Osobne konzultacije. Kolokviji. Studentska anketa o vrednovanju nastavnog rada.		